

PETNAJST MILIJONOV ZA PIDOVSKÉ BARONE

DRŽAVNO PODJETJE JE NAREDILU USLUGO CERTIFIKATNIM TAJKUNOM
BORUT MEKINA

Usoda t. i. **malih delničarjev** je bila v času slovenske privatizacije grenka. Potem ko so upravljavci certifikatnega premoženja dobili večinski nadzor, so majhne vlagateljce na različne načine izrinili ali se jih kako drugače znebili. Značilna in znana primera te prakse utelešata ravno najbogatejša Slovenca na Managerjevi lestvici, pidovska barona DARKO HORVAT in IGOR LAH. Kot pravi predsednik društva **malih delničarjev** RAJKO STANKOVIČ, sta oba vložke malih delničarjev razvrednotila. »V Horvatovi družbi Aktiva znaša vrednost delnic **malih delničarjev** danes le še polovico knjigovodske vrednosti, v Lahovih KS-naložbah pa je približno dvajsetina njihove knjigovodske vrednosti,« opozarja. Jasno, njihovi deleži so t. i. mrtvi kapital, s katerim ni mogoče vplivati na odločitve. Kaj pa se zgodi s Horvatovim ali Lahovim mrtvim deležem? Ali tudi njiju izrinejo, ko se znajdeteta v vlogi majhnega delničarja?

V takšnem položaju sta Horvat in Lah v podjetju Savske elektrarne. Zaradi načina certifikatne privatizacije je sicer večinska, 86-odstotna lastnica Savskih elektrarn družba Gen energija, ki ima v lasti slovensko polovico Jedske elektrarne Krško. A poleg nje si preostalih 14 odstotkov deli še deset drugih podjetij, **malih delničarjev**, 3,4 odstotka Savskih elektrarn ima denimo podje-

energija, ki ga vodi MARTIN NOVŠAK, popolni upravljalni nadzor nad Savskimi elektrarnami, je nadzorni svet Gen energije podjetju nedavno dovolil, da omenjene manjšinske deleže odkupi za 15 milijonov evrov. Slovenski elektroenergetski strokovnjaki tega posla ne razumejo. TOMAŽ OREŠIČ recimo pravi, da bi morala Gen energija v tem času krize, »ko so investicije tako pomembne, ves potencial načrtno usmerjati v nove produktivne in donosne investicije, ne pa, da ga zapravlja za nepotrebne odkupe manjšinskih deležev, kar je z vidika financiranja ali upravljanja Savskih elektrarn popolnoma nepomembno. To je obvladana družba in ima zadostno večino, zato ni nobene potrebe, da odkupi manjšinske deleže«. ROBERT GOLOB, ki sicer za »Novšaka« trži energijo, pa diplomatsko pojasnjuje, da je to »stvar enega od naših partnerjev, in se zato v njegovo naložbeno politiko ne vtikamo, jih pa razumemo z vidika argumenta, da bi ta konsolidacija lastništva olajšala upravljanje njegove skupine«.

Glede na to, da znaša teh 15 milijonov približno 70 odstotkov knjigovodske vrednosti delnic, precej več torej, kot lahko mali, »Lahovi« ali »Horvatovi« delničarji dobijo iz njihovih družb, bi bilo seveda zanimivo izvedeti, kakšni so razlogi, zaradi katerih je prav njihovo premoženje

Igor Lah je s 166 milijoni drugi najbogatejši Slovenec na Managerjevi lestvici. Njegovemu podjetju bo državna firma sedaj namenila okrog 1,2 milijona evrov.

TEH 15 MILIJONOV EVROV NE BO INVESTIRANIH V PROJEKTE V SLOVENIJI, AMPAK BO NAKAZANIH V LIECHTENSTEIN, CIPER, VANUATU IN DRUGE DAVČNE OAZE, KJER IMAJO OMENJENI HOLDINGI SVOJE LASTNIKE.

tje KD Kapital, kjer sta med največjimi lastniki ALEKSANDER SEKAVČNIK in MATJAŽ GANTAR, na seznamu najdemo Vipo Holding, DZS, družbo Re Finance, podjetje Agrocorn, holding Modra linija ali Vizija Holding, 0,8-odstotni delež pa imata tudi Aktiva naložbe, ki je v Horvatovi večinski lasti, in pa podjetje G.I. Dakota Investments Limited, ki je v lastništvu Igorja Laha. Čeprav ima državno podjetje Gen

bolj cenjeno od siceršnjega položaja, v katerem so se v Sloveniji znašli mali vlagateljci. Kaj torej pravijo v državnem podjetju? Iz Gen energije so nam odgovorili, da njihova poslovna strategija sloni na trajnostnih virih, med njimi je to tudi voda iz reke Save. »Če vemo, da je v okvirih ene reke optimalno, da sistem elektrarn upravlja en proizvajalec, potem je logično, da skuša GEN koncentrirati vse vire, ki zagotavljajo tako upravlja-

nje danes in v prihodnosti,« Novšak pa je po seji nadzornega sveta posel opravičeval, češ da so deleže kupili po ugodni ceni, še pred porastom cen električne energije na svetovnih trgih zaradi japonskih dogodkov. Pravih razlogov, zakaj državno podjetje v času krize in času povečanih potreb po investicijah namenja 15 milijonov evrov certifikatnim tajkunom, torej ni mogoče izvedeti. Ali ni denimo reki Savi prav vseeno, kaj

je v njenem okviru »optimalno«? Nekoč je o takšnih poslih, odkupih **malih delničarjev**, odločala vlada. Recimo pri odkupih manjšinskih deležev v Dravskih elektrarnah leta 2003, pa ob odkupu manjšinskih deležev v Soških elektrarnah. Tokrat niti gospodarsko ministrstvo o poslu ne ve ničesar: »Ministrstvo za gospodarstvo s tem poslom ni bilo seznanjeno. Od 20. 10. 2010 je pristojnost upravljanja družb v državni lasti pre-

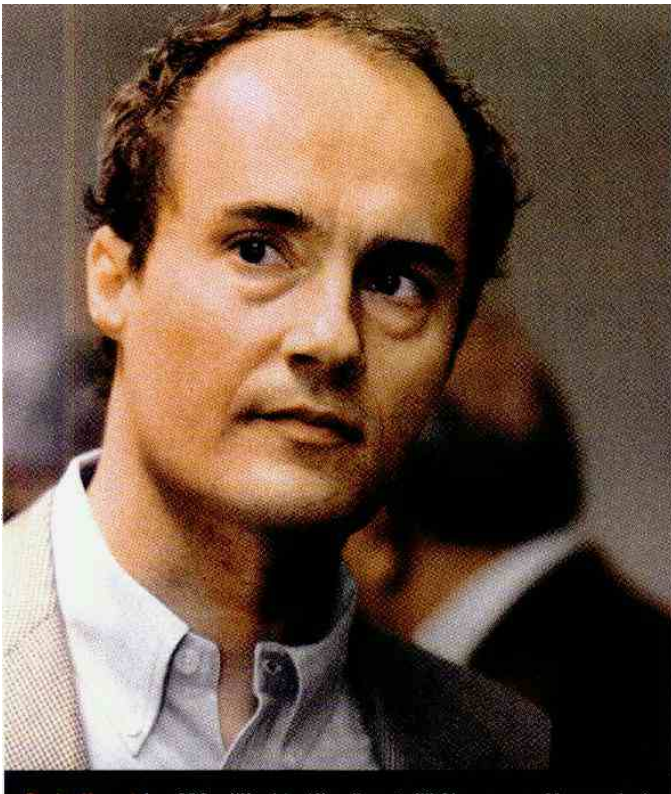
Stran / Page: 30

Doseg / Reach: 58000

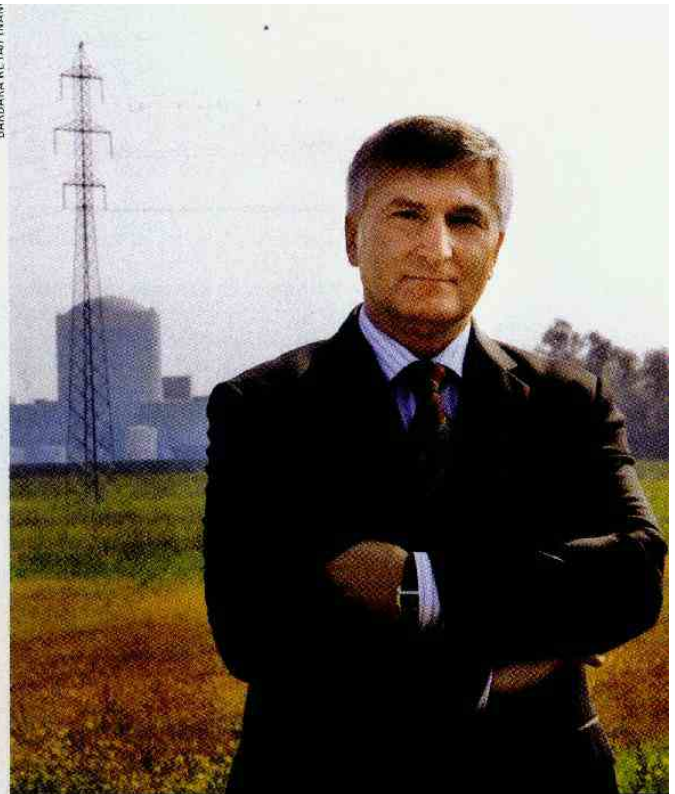
Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 782 cm2

2 / 2

Darko Horvat je s 112 milijoni tretji najbogatejši Slovenec na Managerjevi lestvici. Njegovemu podjetju bo državna firma sedaj namenila skoraj milijon evrov.

Martin Novšak, direktor državne Gen energije, ki bo zapravil več kot 15 milijonov evrov za konkurenčni boj proti drugemu državnemu podjetju.

LEVA IN DESNA POLITIKA LAHKO TOREJ V SLOVENIJI ZELO LEPO SODELUJETA. LE DA O VSEH TEH PRIMERIH KOOPERACIJE NE RAZPRAVLJAJO V PARLAMENTU ALI NA TISKOVNIH KONFERENCAH.

nesena na Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb RS (AUKN),« so nam odgovorili. A tudi omenjena agencija o poslu ne ve prav veliko. Od tam so nam sporočili, da sta »uprava in nadzorni svet družbe pristojna, da odločata o obravnavanem poslu ter razlogih zanj. Agencija se v poslovne odločitve družbe ne spušča«. Predsednik nadzornega sveta Gen energije DANIJEL LEVIČAR, ki je transakcijo potrdil, nam je pojasnil, da naj bi se »z odkupom manjšinskih deležev družba Savske elektrarne usposabljal za sodelovanje pri investicijah, za katere je potrebna državna koncesija«. Razlaga je naslednja: V drugem elektroenergetskem stebru si prizadevajo pridobiti koncesijo za gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi, po slovenski zakonodaji pa lahko država takšno koncesijo podeli neposredno, brez javnega razpisa, samo podjetju, ki je v stoodstotni državni lasti. Družba Gen energija je imela v zadnjih letih rekordne dobičke in Savske elektrarne so očitno ena izmed investicijskih možnosti. Če Gen energija denarja ne investira, jim bo dobičke odvzela država. Odločba o določitvi koncesionarja za gradnjo hidroelektrarn na sre-

dnji Savi je bila namreč že pred šestimi leti podeljena prvemu slovenskemu elektroenergetskemu stebru, Holdingu slovenskih elektrarn (HSE). Toda do podpisa koncesijske pogodbe nikoli ni prišlo, saj se je v tistem času politika odločila za gradnjo drugega, konkurenčnega elektroenergetskega bloka, država pa očitno ni bila več prepričana, komu naj elektrarne na srednji Savi preda. Holdingu slovenskih elektrarn ali Gen energiji? Omenjenih 15 milijonov evrov, ki so jih sedaj v Gen energiji izplačali pidovskim baronom zgolj zato, da zadostijo formalnim merilom za pridobitev državne koncesije, ni torej nič drugega, kot cena, ki jo v Gen energiji plačujejo za konkurenčni boj proti HSE. Do tega pa ne bi prišlo, če bi oba državna stebra združili. V tem primeru bi koncesijska pravica že po sami logiki ostala pri HSE, Gen energija ne bi odkupovala deležev pidovskih baronov, Slovenija pa bi privarčevala 15 milijonov evrov. Zadnja razprava o združevanju obeh stebrov je v Sloveniji neslavno propadla jeseni leta 2010, po intervenciji BORUTA PAHORJA v delo gospodarske ministric. Borut Pahor si

je tedaj segel v roko z ANDREJEM VIZJAKOM, bivšim gospodarskim ministrom iz SDS, in projekt je propadel. Prav Vizjak je bil lani jeseni največji nasprotnik združevanja. Radičevi in stranki Zares je očital, da želita z združitvijo obeh slovenskih elektroenergetskih stebrov zadovoljiti svoje strankarsko kadrovsko-financijske apetite. A zanimivo, ob tem zadnjem poslu je poleg »pidovskih baronov« profitiral prav Vizjakov prijatelj in sošolec DARIJ JUŽNA, katerega podjetje bo v tem poslu dobilo okrog milijon evrov. Teh milijon evrov Južna sicer nikoli ne bi videl. V ozadju nakupov manjšinskih deležev v elektrarnah so bili v slovenski polpretekli zgodovini vedno politični interesi. Lahko se spomnimo zadnjega takšnega primera, nakupa 18,5-odstotnega deleža Soških elektrarn po ceni, ki je bila približno 40 odstotkov višja od knjigovodske. Leta 2007 je v javnost prišla anonimka iz HSE, v kateri je avtor zapisal: Vsi »v HSE smo vedeli, da lahko vse deleže manjšinskih delničarjev kadarkoli kupimo po knjigovodski vrednosti. Če le želimo ... Najbolj sta to vedela Zagožen in zvesti pribočnik vsake oblasti, Medved. Kljub temu sta

s prozorno manipulacijo deleže preplačala za 15 milijonov evrov. 15 milijonov evrov je bilo z eno potezo ukradenih iz žepov davkoplačevalcev, lastnikov HSE. 15 milijonov evrov je pristalo v zasebnih žepih bodočih delodajalcev Andrijane Starina (verjetno tudi Zagožna) - Boška Šrota in družine.« Pri tistem poslu, ki je bil vreden 39 milijonov evrov, sta imela največ dobička »Šrotov« Infond Holding in »Gantarjev« KD Holding - to je še bilo v času, ko je Šrot stranki SDS »posodil« Delo, Gantar pa je pri poslu sodeloval. Tokrat je poleg Horvata, Laha ali Vizjakovega prijatelja Južne največji profitter spet KD Holding, ki je sedaj bližje stranki LDS. V uradnih sporočilih za javnost lahko spet beremo, da gre za nadaljevanje »uspešne konsolidacije lastništva«. Rezultat te konsolidacije pa je, da 15 milijonov evrov ne bo investiranih v projekte v Sloveniji, ampak bo nakazanih v Liechtenstein, Ciper, Vanuatu in druge davčne oaze, kjer imajo omenjeni holdingi svoje lastnike. Leva in desna politika lahko torej v Sloveniji zelo lepo sodelujeta. Le da o vseh teh primerih kooperacije ne razpravljajo v parlamentu ali na tiskovnih konferencah. ✕